

Ponuka Slovenského národného strediska pre ľudské práva pre stredné školy a II. stupeň základných škôl

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva si Vám dovoľuje ponúknuť pútavé vzdelávacie aktivity pre Vás, Vašich žiakov, či študentov. Ponúkame podujatia, overené niekoľkoročnými skúsenosťami lektorovania pre deti a mládež, zabezpečované našimi internými lektormi a lektorkami. Pútavo, kreatívne a interaktívne, s využitím hier, modelových situácií, prezentácií, či filmov, prinášame informácie o ľudských právach, tolerancii, multikulturalizme a nediskriminácii. V rámci štandardného portfólia našich výchovno-vzdelávacích aktivít Vám ponúkame 6 štandardných tém, každú v rôznych variantoch, podľa časovej náročnosti. Ak Vás naša ponuka zaujala, neváhajte a skontaktujte sa s nami. Voľný termín pre Vás určite spolu nájdeme. V prípade potreby disponujeme vlastnou technikou (dataproyektor, notebook, ozvučenie, plátno...).

Ľudské práva – Ako dlho ľudstvu trvalo, kým začalo používať pojem ľudské práva? Mali naši predkovia rovnaké slobody a práva ako my? Prečo sa niektorí ľudia „chodia sťažovať“ do Štrasburgu? Ako správne čítať v riadkoch 2. Hlavy Ústavy SR? Ktoré ľudské právo, či sloboda je to najdôležitejšie? Ako ovplyvňuje (ne)dodržiavanie ľudských práv ekonomiku a hospodárstvo?

Nediskriminácia – Čo vôbec znamená slovo diskriminácia? Prečo k nej dochádza? V čom nám stereotypy pomáhajú a v čom nás brzdia? Do akej miery môže Vaše meno, či zjav ovplyvniť Vašu profesijnú kariéru? Ctí slovenská spoločnosť rovnosť? Budujeme viac múrov, či mostov? Výbornú investičnú ponuku Vám chce predstaviť Louis Sarkozy aj Lajos Šarközi... S kým a prečo pôjdete na stretnutie? Aké formy má diskriminácia? Čo je to mobbing a bossing? Ktorých vtípkov sa v našej spoločnosti hovorí najviac? Ako môžeme diskriminácii predchádzať? Žijeme v spoločnosti pre všetkých?

Rodová rovnosť – prečo majú ženy o štvrtinu menšie platy ako muži? Čo Vám prvé napadne, keď sa povie „žena za volantom“? O ktorých povolaniach sa hovorí, že sú typicky mužské, resp. ženské? Akú hračku by ste kúpili 8-ročnej Aničke? Kde sa stratili ženy z histórie? Poznáte okrem panovníčok aspoň 10 slávnych žien z minulosti? Ktoré práce u Vás doma robí žena a ktoré muž? Akú hračku by ste kúpili 10-ročnému Tomášovi? Je vo Vašom okolí nejaký muž na rodičovskej dovolenke? A majú vôbec ženy a muži v spoločnosti rovné postavenie, príležitosti, práva?

Holokaust – Prečo k holokaustu došlo? Čo znamená slovo holokaust? Kto boli obeť holokaustu? Prečo práve oni? Prečo si na Slovensku pripomíname práve 9. septembra „Deň obetí holokaustu a rasového násillia“? Aké ľudské práva a slobody boli vo všeobecnosti garantované v období 2. sv. vojny ľudom v európskych krajinách? Aké mechanizmy v súčasnosti zabraňujú opakovaniu hrôz holokaustu?

Nebezpečenstvá extrémizmu a rasizmu – Čo vôbec znamená pojem rasizmus a kto sú to extrémisti? Aké druhy extrémizmu sa prejavujú v našej spoločnosti a čo požadujú? Runy, symboly, šifry – čo znamenajú niektoré značky na oblečení? Nenávisť je aj na internete – všimli ste si? Aké mechanizmy v súčasnosti zabraňujú prejavom extrémizmu a rasizmu?

Práva dieťaťa – Poznate niektoré konkrétne práva dieťaťa? V ktorom legislatívnom dokumente sa o právach dieťaťa píše? V ktorej medzinárodnej inštitúcii sa zrodila myšlienka práv dieťaťa a z akej príčiny? Koho sa týka povinnosť konať v najlepšom záujme dieťaťa? Majú deti len práva alebo aj povinnosti? Na koho sa môže dieťa obrátiť, ak sa domnieva, že jeho práva boli porušené?

Ďalšie témy podľa dohody...

Téma	Variant A (2 x 45 minút)*	Variant B (3 x 45 minút)	Variant C (4 x 45 minút)
Ľudské práva	krátko o SNSLP, historický exkurz problematikou, medzinárodná úprava LP, ľudské práva v SR, delenie LP (prednáška s využitím prezentácie, beseda, diskusia)	Variant A + tematická skupinová hra o ľudských právach, diskusia, podrobnejší výklad o vybraných ľudských právach.	Variant A + B + dokumentárny film, resp. krátke video spoty o problematike LP, resp. tematické skupinové hry o ľudských právach s následnou diskusiou
Nediskriminácia	krátko o SNSLP, exkurz od ľudských práv k zákazu diskriminácie, vymedzenie pojmov rovnaké zaobchádzanie, zákaz diskriminácie, rovnosť príležitostí, Antidiskriminačný zákon a ako sa v ňom orientovať, prípady riešené SNSLP (prednáška s využitím prezentácie, beseda, diskusia)	Variant A + príčiny diskriminácie, zaujímavý o predsudkoch a stereotypoch, tematické skupinové hry, modelové situácie alebo dokumentárny film s diskusiou	Variant A + dokumentárny film s diskusiou, príčiny diskriminácie, zaujímavý o predsudkoch a stereotypoch, tematické skupinové hry, modelové situácie
Rodová rovnosť	krátko o SNSLP, pútavé rozprávanie o významných ženách v dejinách spoločnosti a vplyve ženského hnutia na vývoj ľudských práv, pohlavie, rod a manželský stav ako dôvody diskriminácie, slovenské príklady z praxe, ktoré sa dejú, hoci sa to nespomína a príklady hodné nasledovania (prednáška s využitím prezentácie, beseda, diskusia)	Variant A + príčiny rodovej nerovnosti, rodové stereotypy a ich vplyv na spoločnosť, tematické skupinové hry	
Holokaust	krátko o SNSLP, ľudské práva v predvojnovom a medzivojnovom období, Židovský kódex a jeho dôsledky, predsudky, stereotypy a hľadanie paralel v súčasnosti, exkurz problematikou holokaustu (prednáška s využitím prezentácie, beseda, diskusia)	Variant A + tematický dokumentárny film s diskusiou	
Extrémizmus	krátko o SNSLP, história rasizmu a ďalších extrémistických hnutí a ideológií, exkurz ľudskými právami, predsudky, stereotypy, a prejavy extrémizmu, symbolika extrémizmu (prednáška s využitím prezentácie, beseda, diskusia)	Variant A + tematický dokumentárny film s diskusiou	
Práva dieťaťa	krátko o SNSLP, mílniky práv dieťaťa, od Deklarácie k Dohovoru o právach dieťaťa, vplyv Dohovoru na postavenie detí v Slovenskej republike, nielen o právach, ale aj o povinnostiach (prednáška s využitím prezentácie, beseda, diskusia)	Variant A + tematické skupinové hry, modelové situácie	

* Pre školy a školské zariadenia so sídlom mimo Bratislavy odporúčame rezervovať si v 1 termíne 2 po sebe realizované podujatia (pre 2 skupiny).

Informácia o nás

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva je nezávislá právnická osoba zriadená zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 308/1993 Z. z. o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva a plní nezastupiteľné úlohy v oblasti základných práv a slobôd, vrátane práv dieťaťa a dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania (ďalej len „ľudské práva“). Návrh zákona bol predložený vládou Slovenskej republiky na základe uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 430 z 15. júna 1993, ktorým odsúhlasili realizáciu „Projektu na zriadenie Slovenského národného strediska pre ľudské práva“ so sídlom v Bratislave. Projekt vznikol na podnet Organizácie spojených národov.

Prijatím zákona č. 136/2003 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 308/1993 Z. z. o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva a zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach, o ochrane pred diskrimináciou a zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon), sa rozšírili úlohy Strediska, ktoré je nezávislou právnickou osobou v oblasti ochrany ľudských práv a základných slobôd, vrátane práv dieťaťa.

Zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) je účinný od júla 2004. Slovenské národné stredisko pre ľudské práva (ďalej „SNSLP“) sa stalo na základe antidiskriminačného zákona jedinou slovenskou inštitúciou pre rovnoprávnosť t.j. pre posudzovanie dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania podľa antidiskriminačného zákona – National Equality Body.

Zo zriaďovacieho zákona vyplývajú SNSLP nasledujúce úlohy a oprávnenia:

- ⇒ monitorovať a hodnotiť dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania podľa antidiskriminačného zákona,
- ⇒ uskutočňovať výskumy a prieskumy na poskytovanie údajov v oblasti ľudských práv, zhromažďovať a šíriť informácie v tejto oblasti,
- ⇒ pripravovať vzdelávacie aktivity a podieľať sa na informačných kampaniach s cieľom zvyšovania tolerance spoločnosti,
- ⇒ zabezpečovať právnu pomoc obetiam diskriminácie a prejavov intolerancie (vrátane oprávnenia zastupovať účastníka v konaní vo veciach súvisiacich s porušením zásady rovnakého zaobchádzania),
- ⇒ vydávať na požiadanie fyzických osôb alebo právnických osôb alebo z vlastnej iniciatívy odborné stanoviská vo veciach dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania podľa antidiskriminačného zákona,
- ⇒ vykonávať nezávislé zisťovania týkajúce sa diskriminácie,
- ⇒ vypracúvať a uverejňovať správy a odporúčania o otázkach súvisiacich s diskrimináciou,
- ⇒ poskytovať knižničné služby a iné služby v oblasti ľudských práv.

S cieľom vytvorenia poradenskej a monitorovacej siete na regionálnej úrovni pre oblasť boja a ochrany proti všetkým formám diskriminácie Stredisko disponuje 3 regionálnymi kancelármi v mestách Žilina, Banská Bystrica a Košice. Regionálne kancelárie sa podieľajú na činnosti všetkých odborov strediska a zabezpečujú tieto činnosti v oblasti svojho regionálneho pôsobenia.

Od roku 2004 Stredisko každoročne vypracováva za predchádzajúci kalendárny rok správu o dodržiavaní ľudských práv v Slovenskej republike. Vydáva ju v slovenskom i anglickom jazyku a uverejňuje ju na svojej internetovej stránke (www.snslp.sk). Zasiela ju poslancom Národnej rady Slovenskej republiky, predstaviteľom výkonnej moci, zastupiteľským úradom iných štátov na území SR, medzinárodným organizáciám pôsobiacim v oblasti ľudských práv i mimovládny organizáciám.

SLOVENSKÉ NÁRODNÉ STREDISKO PRE ĽUDSKÉ PRÁVA

Laurinská 18, 811 01 Bratislava 1
tel.: 02 208 501 14
fax: 02 208 501 35
email: info@snslp.sk, www.snslp.sk

Kontakt pre vzdelávacie aktivity

Mgr. Anna Nádaždyová, PhD. – lektorka

Mgr. Tomáš Földes - lektor

tel.: 02 208 501 23

nadazyova@snslp.sk alebo foldes@snslp.sk

